

JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET

Postboks 8005 Dep.
OSLO

Deres ref: 21/839

Vår ref: 2021/51243-2

Arkivkode: 008

Dato: 28.02.2021

Høringsvar - Forlengelse av midlertidig lov om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen og midlertidige bestemmelser i utlendingsloven

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet viser til høringsnotat av 8. februar 2021 fra Justis- og beredskapsdepartementet.

Departementet foreslår å forlenge midlertidig lov 19. juni 2020 nr. 83 om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen og midlertidige bestemmelser i kapittel 10 a om særlige saksbehandlingsregler for Utlendingsnemnda (UNE) i lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven). Det midlertidige regelverket foreslås forlenget til 31. desember 2021.

Midlertidig lov og forskrift om innreiserestriksjoner innebærer at utlendinger kan nektes innreise i riket med mindre de tilhører nærmere bestemte unntaksgrupper. Alle utlendinger som ikke omfattes av et av unntakene, vil bli bortvist. I forskriften er det gitt regler om negativ test for covid-19 for alle reisende fra områder med karanteneplikt, såkalt «røde områder». Test må være tatt i løpet av de siste 24 timene før utlendingen ankommer til Norge. Ifølge departementet er formålet med å forlenge regelverket å sikre hjemmel for fortsatte innreiserestriksjoner som er nødvendige for å sikre folkehelsen i forbindelse med utbruddet av Covid-19.

Høringsinstansene er invitert til å komme med innspill knyttet til erfaringer med regelverket siden det trådte i kraft, og innspill knyttet til forslagene om forlengelse av disse endringene.

Direktoratet har ikke merknader til selve forslaget om å forlenge regelverket, men vi vil benytte anledningen til kommentere innholdet i regelverket og forholdet til våre internasjonale forpliktelser på barnerechts område.

Fremtidige vurderinger av behovet for innreiserestriksjoner og unntak

Justis- og beredskapsdepartementet uttaler at forslaget i høringsnotatet innebærer at hovedregelen om innreiserestriksjoner og gjeldende unntak videreføres. I den forbindelse påpeker departementet at loven gir hjemmel for å gjøre ytterligere unntak, men også for å oppheve unntak som i dag

fremgår av forskrift om innreiserestriksjoner. Unntak som fremgår av loven, vil ifølge departementet imidlertid ligge fast.

En rekke av dagens unntak fra innreiserestriksjonene ivaretar hensynet til barns beste. Dette gjelder for eksempel forskriftens § 3 bokstav a hvor det fremgår at en utlending som skal gjennomføre avtalt eller fastsatt samvær mellom foreldre og barn eller delt bosted for barn, ikke skal nektes innreise.

Direktoratet anser det som positivt at gjeldende unntak videreføres, men ønsker å understreke at barnets beste må være et tungtveiende hensyn i departementets fremtidige vurderinger av behovet for innreiserestriksjoner og unntak.

Unntak fra innreiserestriksjoner

Bufdir har ansvar for håndtering av en rekke saker på tvers av landegrensene, der det vil foreligge behov for unntak fra innreiserestriksjonene. Dette gjelder saker som reguleres av internasjonale konvensjoner som Norge er bundet av, og som direktoratet er sentralmyndighet for. Aktuelt i denne sammenheng er:

- Haagkonvensjonen 1980 om de sivile sider ved internasjonal barnebortføring
- Haagkonvensjonen 1996 om beskyttelse av barn
- Europarådskonvensjonen 1980 om anerkjennelse og fullbyrdelse av avgjørelser om foreldreansvar m.m.
- Haagkonvensjonen 1993 om internasjonale adopsjoner.

Direktoratet viser til vårt vedlagte høringssvar av 20. mai 2020, hvor vi forklarer hvorfor utledninger kan ha behov for innreise til Norge i forbindelse med håndteringen saker etter de nevnte konvensjonene. I den forbindelse uttalte vi at disse sakene vil falle inn under begrepet «særlige grunner» i lovens § 2 andre ledd, med den konsekvens at utlendingen kan gis rett til innreise. Vi anbefalte imidlertid at saker etter konvensjonene enten inntas som eget unntak i lov eller forskrift, eller eksplisitt nevnes som eksempler på særlige grunner i departementets rundskriv.

Selv om behovet for innreise i forbindelse med oppfyllelsen av Norges forpliktelser på barnerettens område i noen tilfeller vil kunne ivaretas av gjeldende unntak i lov og forskrift, vil direktoratet opprettholde vår tidligere anbefaling. Begrunnelsen er at håndteringen av sakene nevnt over følger av internasjonale forpliktelser Norge har påtatt seg, og at det i disse sakene er sentralt at det er forutsigbart om de faller inn under unntakene fra innreiserestriksjonene. Hensynet til forutsigbarhet er særlig viktig med tanke på at det fremgår av oppdatert rundskriv G-04/2021 at den enkelte utlending ved behov må kunne sannsynliggjøre at vedkommende faller inn under ett av de aktuelle unntakene fra innreiserestriksjoner.

I den forbindelse vil vi for øvrig også påpeke at det av hensyn til forhåndsavklaringer med utenlandske myndigheter, burde være en mulighet å få en forhåndsgodkjenning for innreise. Dette burde i så fall fremkomme av lov, forskrift eller rundskriv med en beskrivelse av hvordan en i så fall går frem.

Unntak fra krav om negativ test for SARS-CoV-2 ved innreise til Norge

Bufdir kan ikke se at våre anbefalinger i vedlagte høringssvar av 26. november 2020 når det gjelder krav om negativ test for SARS-CoV-2 ved innreise til Norge, er fulgt opp av departementet. Vi vil derfor benytte anledningen til å gjenta at det bør gjøres unntak fra kravet om negativ test for

foreldre som har samvær med barn i Norge, enten i medhold av barneloven eller i medhold av barnevernloven, i forskriften § 4 a andre ledd.

Når det gjelder unntaket om at en utlending som kommer til Norge uten en attest som viser negativ test for SARS-Co-V-2, likevel ikke skal bortvises dersom «særlige grunner» taler imot det, jf. forskriften § 4 a fjerde ledd, vil vi også gjenta vår anbefaling om at saker etter Haagkonvensjonen av 1980 og Haagkonvensjonen av 1996 enten inntas som eget unntak i forskriften, eller eksplisitt nevnes som eksempler på særlige grunner i forskrift eller rundskriv.

Se det vedlagte høringssvaret for en nærmere begrunnelse for disse anbefalingene.

Med hilsen

Anders Henriksen
divisjonsdirektør

Kristin Ugstad Steinrem
avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Vedlegg:

- Høringssvar av 20. mai 2020
- Høringssvar av 26. november 2020

Justis- og beredskapsdepartementet

Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref: 20/2362 - KKO

Vår ref: 2020/53849-2

Arkivkode 008

Dato: 20.05.2020

:

Høringsinnspill – Midlertidig innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet viser til høringsbrev fra Justis- og beredskapsdepartementet 18.05.20 hvor forslag til midlertidig lov om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen sendes på høring.

Nedenfor følger direktoratets vurdering av forslaget.

Barnets beste

Barnets beste må være et tungtveiende hensyn i vurderingene av unntak fra innreiserestriksjoner.

Ved alle handlinger som berører barn, inkludert handlinger fra lovgivende organer, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn. Det følger av Barnekonvensjonen art. 3 og er inkorporert i norsk lov gjennom menneskerettsloven. Videre følger dette også av Grunnloven § 104 annet ledd.

Direktoratet ser det som positivt at departementet fremhever vektlegging av barnets beste i vurderinger av unntak fra innreiserestriksjoner, men ser behov for bredere omtale av dette i saker som følger av internasjonale forpliktelser på barnrettens område.

§ 2 annet ledd bokstav c - unntak fra innreiserestriksjonene dersom særlige grunner tilsier det

Det følger av lovutkastet § 2 annet ledd bokstav c at en utlending ikke kan nektes innreise etter loven dersom «særlige grunner tilsier det, slik som særskilt omsorgsansvar for personer i Norge eller andre sterke velferdshensyn».

Hva som ligger i særlige grunner er ikke definert i loven, men er nærmere utdypet i rundskriv fra både departementet (G-10/2020) og Utlendingsdirektoratet (UDI 2020-008). Her er det listet opp ulike eksempler. Listen er ikke uttømmende, og det fremgår at Utlendingsdirektoratet kan gi nærmere retningslinjer.

Bufdir har ansvar for håndtering av en rekke saker på tvers av landegrenser, der det vil foreligge særlige grunner for unntak fra innreiserestriksjonene. Dette gjelder saker som reguleres følgende internasjonale konvensjoner som Norge er bundet av, og som direktoratet er sentralmyndighet for:

- Haagkonvensjonen 1980 om de sivile sider ved internasjonal barne bortføring
- Haagkonvensjonen 1996 om beskyttelse av barn
- Europarådskonvensjonen 1980 om anerkjennelse og fullbyrdelse av avgjørelser om foreldreansvar m.m.
- Haagkonvensjonen 1993 om internasjonale adopsjoner

Haagkonvensjonen 1980

Gjennomføringen av Haagkonvensjonen 1980 om barne bortføring er regulert i Lov om anerkjennelse og fullbyrding av utenlandske avgjørelser om foreldreansvar m v og om tilbakelevering av barn (barne bortføringsloven). Både konvensjonen og loven innebærer en forpliktelse for norske myndigheter til straks å tilbakelevere barn som er ulovlig bortført til Norge.

Slike saker avgjøres av domstolen, med mindre foreldrene kommer til enighet. Det er sentralt for gjennomføring av forpliktelsene etter konvensjonen at gjenværende forelder, som bor i utlandet, får innreisetillatelse for å hente barnet, slik at barnet kan returnere til sitt bostedsland.

Haagkonvensjonen 1996

Konvensjonen regulerer internasjonalt samarbeid for beskyttelse av barn og benyttes i en rekke enkeltsaker. Særlig aktuelt er barnevernssaker på tvers av landegrensener. Samarbeid med utenlandske myndigheter er sentralt, og det vil i enkelte saker være behov for at enten utenlandske myndigheter eller foreldre i utlandet kan komme til Norge for å sikre en løsning i saken.

Haagkonvensjonen 1993

I saker om internasjonal adopsjon vil utenlandske barn som adopteres av norske adoptivforeldre, som hovedregel ha fått norsk statsborgerskap allerede før innreisen til Norge. Det foreligger visse unntak fra dette for adopsjoner fra enkelte land. I disse sakene vil barnet først etter ankomst til Norge bli norsk statsborger, og det er for disse sakene behov for innreisetillatelse til Norge for adoptivbarna.

Direktoratet mener samtlige ovennevnte saker faller inn under begrepet «særlige grunner».

Håndteringen av sakene nevnt over følger av internasjonale forpliktelser Norge har påtatt seg, og det er i disse sakene sentralt at det er forutsigbart om de faller inn under unntakene fra innreiserestriksjonene. Vi anbefaler derfor at saker etter konvensjonene enten inntas som eget unntak i lov eller forskrift, eller eksplisitt nevnes som eksempler på særlige grunner i departementets rundskriv G-10/2020.

For øvrig har vi merket oss at det i rundskriv G-10/2020 fremgår at den enkelte utlending ved behov må kunne sannsynliggjøre at vedkommende faller inn under ett av de aktuelle unntakene. Av hensyn til forhåndsavklaringer med utenlandske myndigheter ser vi det som en fordel om det fremkommer av lov, forskrift eller rundskriv om det er mulig å få en forhåndsgodkjenning for innreise, og hvordan en i så fall går frem.

Med hilsen

Ingvild Aleksandersen
divisjonsdirektør

Kristin Ugstad Steinrem
avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Justis- og beredskapsdepartementet

Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref:
20/5669 -
GBO

Vår ref: 2020/59063-2

Arkivkode: 008

Dato: 26.11.2020

Høringsinnspill – Forslag til endringer i midlertidig lov og forskrift om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen – negativ covid-19-test for rett til innreise og bortvisning ved brudd på regler om innreisekarantene

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet viser til høringsbrev fra Justis- og beredskapsdepartementet 21.11.20 hvor forslag til endringer i midlertidig lov 19. juni 2020 nr. 83 om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen og tilhørende forskrift sendes på høring.

Nedenfor følger direktoratets vurdering av forslaget.

Barnets beste

Barnets beste må være et tungtveiende hensyn i vurderingene av innreiserestriksjoner.

Ved alle handlinger som berører barn, inkludert handlinger fra lovgivende organer, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn. Det følger av Barnekonvensjonen art. 3 og er inkorporert i norsk lov gjennom menneskerettsloven. Videre følger dette også av Grunnloven § 104 annet ledd.

Direktoratet ser det som positivt at departementet fremhever vektlegging av barnets beste i vurderinger av unntak fra innreiserestriksjoner, men ser behov for bredere omtale av dette i saker som følger av internasjonale forpliktelser på barnerettens område.

§ 4 a andre ledd - unntak fra krav om negativ test for SARS-CoV-2 for innreise til Norge

Det følger av utkast til forskrift § 4 a andre ledd flere unntak til kravet om negativ test for SARS-CoV-2 for innreise til Norge. Etter direktoratets oppfatning burde det også være inntatt et unntak for foreldre som har samvær med barn i Norge, enten i medhold av barneloven eller i medhold av barnevernloven. For en forelder som har jevnlig samvær med et barn i Norge vil det være et uforholdsmessig inngrep at vedkommende skal måtte ta, og fremlegge negativ test for SARS-CoV-2 hver gang vedkommende skal ha samvær i Norge. Vi viser i den forbindelse til at det i forskriften § 4a andre ledd bokstav d er gjort unntak

for «utlendinger som jevnlig ankommer Norge fra Sverige eller Finland for å arbeide eller studere». Unntak bør også gjelde for foreldre bosatt i utlandet som skal ha jevnlig samvær med barn i Norge.

I tilfeller der norske myndigheter gjennom et vedtak om omsorgsovertakelse har overtatt omsorgen for et barn hvis foreldre er bosatt i utlandet, viser vi særlig til Den europeiske menneskerettskonvensjon art. 8 om rett til familieliv, og understreker viktigheten av at slike samvær kan gjennomføres uten hinder av forslaget til ny § 4 a første ledd i forskriften.

§ 4 a fjerde ledd - unntak fra bortvisningsadgang dersom særlige grunner tilsier det

Det følger av utkastet til forskrift § 4 a fjerde ledd at en utlending som ikke oppfyller vilkårene i første ledd og dermed kan bortvises etter andre ledd, ikke skal bortvises dersom særlige grunner taler imot det.

Hva som ligger i særlige grunner er ikke definert i forskriften, men er nærmere utdypet i høringsnotatet på følgende måte:

«Dette vil eksempelvis være aktuelt dersom utlendingens formål med reisen anses svært viktig og det ikke har vært praktisk mulig å skaffe nødvendig attest. Unntaket var særlig aktuelt i tiden like etter at forskriftens § 4 a trådte i kraft, i situasjoner hvor det ikke har vært praktisk mulig for utlendingen å fremskaffe attest i tide for en allerede planlagt reise. Videre kan det være aktuelt å benytte unntaket dersom utlendingen har attest på negativ test, men testen er for gammel (tatt for mer enn 72 timer siden), og dette skyldes f.eks. at utlendingen lander med et fly som er forsinket og det er flyforsinkelsen som er årsaken til at 72-timerskravet ikke er overholdt.»

Bufdir har ansvar for håndtering av en rekke saker på tvers av landegrenser, der det vil foreligge særlige grunner for unntak fra bortvisningsadgangen. Dette gjelder saker som reguleres av følgende internasjonale konvensjoner som Norge er bundet av, og som direktoratet er sentralmyndighet for. Aktuelt i denne sammenheng er:

- Haagkonvensjonen 1980 om de sivile sider ved internasjonal barne bortføring
- Haagkonvensjonen 1996 om beskyttelse av barn

Haagkonvensjonen 1980

Gjennomføringen av Haagkonvensjonen 1980 om barne bortføring er regulert i Lov om anerkjennelse og fullbyrding av utenlandske avgjørelser om foreldreansvar m v og om tilbakelevering av barn (barne bortføringsloven). Både konvensjonen og loven innebærer en forpliktelse for norske myndigheter til straks å tilbakelevere barn som er ulovlig bortført til Norge.

Slike saker avgjøres av domstolen, med mindre foreldrene kommer til enighet. Det er sentralt for gjennomføring av forpliktelsene etter konvensjonen at gjenværende forelder, som bor i utlandet, får anledning til å reise inn i Norge for å hente barnet, slik at barnet kan returnere til sitt bostedsland. I disse sakene vil det ofte være viktig for barnet å få returnere så fort som mulig når det foreligger en avgjørelse om retur. Det vil imidlertid for noen foreldre være vanskelig å fremvise en negativ test for SARS-CoV-2, innenfor de krav som settes i forskriften, uten at det går uforholdsmessig mye tid. Det er viktig at ikke et barn blir skadelidende fordi en forelder ikke har hatt mulighet til å fremvise en negativ test for SARS-CoV-2, og derfor blir bortvist når forelder ankommer Norge for å hente barnet.

Haagkonvensjonen 1996

Konvensjonen regulerer internasjonalt samarbeid for beskyttelse av barn og benyttes i en rekke enkeltsaker. Særlig aktuelt er barnevernssaker på tvers av landegrenser. Samarbeid med utenlandske myndigheter er sentralt, og det vil i enkelte saker være behov for at enten utenlandske myndigheter eller foreldre i utlandet kan komme til Norge for å sikre en løsning i saken. Også i disse sakene vil det kunne være tilfeller hvor det vil være vanskelig å fremvise en negativ test for SARS-CoV-2, innenfor de krav som settes i forskriften, uten at det går uforholdsmessig lang tid.

Direktoratet mener samtlige ovennevnte saker etter en nærmere vurdering av de konkrete forholdene vil kunne falle inn under begrepet «særlige grunner».

Håndteringen av sakene nevnt over følger av internasjonale forpliktelser Norge har påtatt seg, og det er i disse sakene sentralt at det er forutsigbart om de faller inn under unntakene fra bortvisningsadgangen. Vi anbefaler derfor at saker etter konvensjonene enten inntas som eget unntak i forskriften, eller eksplisitt nevnes som eksempler på særlige grunner i forskrift eller rundskriv.

Med hilsen

Ingvild Aleksandersen
divisjonsdirektør

Kristin Ugstad Steinrem
avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Tenk miljø – velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no